

Poctu hejtmana obdrželo sedm osobností kraje, jedna z cen byla udělena in memoriam

25. 10. 2017 15:17

Sedm osobností dostalo u příležitosti blížícího se výročí Dne vzniku samostatného československého státu od hejtmana Libereckého kraje Martina Půty významné ocenění. Poctu hejtmana v podobě hejtmanského dukátu si včera v liberecké Oblastní galerii převzali prof. Dr. Ing. Zdeněk Kůs, JUDr. František Novosad, Vlastimil Pospíchal, Ervín Šolc a MUDr. Vladimír Zikmund, CSc. Hejtman rovněž ocenil Sergeje Solovjeva, který se slavnostní událostí nemohl zúčastnit, a tak ho Martin Půta příští týden osobně navštíví v Turnově. Poctu in memoriam udělil také Ladislavu Barešovi. V závěru večera na podium pozval Silvií Pálkovou, aby jí a libereckému dětskému sboru Severáček pogrataloval k úspěchům a medailím získaným na mezinárodním festivalu v Itálii.

V letošním roce veřejnost na udělení Pocty hejtmana nominovala celkem 18 kandidátů, finálních sedm osobností vybrala odborná porota. Od roku 2006, kdy byly Pocty hejtmana uděleny poprvé, bylo včetně včerejších již oceněno 73 osobností.

Laureáti Pocty hejtmana Libereckého kraje v roce 2017 a jejich medailonky:

Ladislav Bareš – in memoriam

* 22. 4. 1918 v Hradci Králové, † 1. 7. 2000

Pocta hejtmana udělena za celoživotní přínos v oblasti hudby.

- dirigent a manažer orchestru s více než 50 letou historií
- dlouholetý ředitel Parku kultury a oddechu v Liberci
- významný muzikant, který reprezentoval Liberecký kraj doma i v zahraničí

Hejtmanský dukát převzal jeho syn Ladislav Bareš ml.

Po základním vzdělání vystudoval Střední chemickou školu, ale jeho zájmy jednoznačně ovlivnila hudba, která byla jeho velkou láskou. Založil vlastní kapelu. Jako velmi schopný trumpetista dostal šanci hrát v orchestru Gustava Broma, ale koncem 2. světové války se vrací zpět do rodného města, aby se po krátké době, v roce 1946 odstěhoval s několika muzikanty do Liberce, kde se začal naplno věnovat hudbě až do konce

svého života. Založil velký orchestr s názvem „Astra“. V letech 1952 – 1954 začíná účinkovat na tanečních večerech v kavárně Nisa. V roce 1958 začíná účinkovat i v bývalé NDR a od roku 1960 také v Polsku. V roce 1956 začíná tradice každoročních libereckých výstavních trhů, k nimž patřily neodmyslitelně kulturní a hudební programy.

Taneční produkce orchestru začínala na Střelnici a v České Besedě, později se orchestr přestěhoval do sálu v Lidových sadech, kde působil nepřetržitě neuvěřitelných 40 roků.

Velkou událostí byl v roce 1990 dopis Waldemara Matušky ze Spojených států, ve kterém žádá pana Bareše o spolupráci na přípravě koncertu při jeho návratu ze zahraničí v pražské Lucerně. Ten se uskutečnil 6. 3. 1990.

prof. Dr. Ing. Zdeněk Kůs

* 4. 5. 1960 v Sušici

Pocta hejtmana udělena za celoživotní přínos v oblasti vědy, výzkumu a vzdělávání.

- rektor Technické univerzity v Liberci (TUL)
- výrazně se zasloužil o rozvoj TUL v oblasti investic – moderní zázemí pro zaměstnance i studenty
- angažuje se při popularizaci vědy mezi dětmi a mládeží v rámci známých projektů Dětská univerzita, Kyberrobot apod.

Výrazně přispěl k popularizaci technických a přírodovědných oborů mezi dětmi a mládeží. Zasloužil se o rozvoj Technické univerzity v Liberci v oblasti investic. Univerzita získala moderní zázemí pro zaměstnance i studenty, jeho zásluhou byla otevřena univerzitní mateřská školka. Zasadil se o dobrou spolupráci univerzity s Krajským úřadem Libereckého kraje (spolupráce při vybudování a provozu Inovačního centra – podnikatelského inkubátoru Libereckého kraje). Profesor Kůs má také velkou osobní zásluhu na tom, že v Liberci vznikla nová Fakulta zdravotnických studií. Podpořil rovněž snahu liberecké nemocnice získat statut výzkumného pracoviště, který Rada vlády pro vědu, výzkum a inovace schválila letos v lednu. Zasadil se také o to, aby Technická univerzita v Liberci začala vyplácet první stipendia sociálně slabým středoškolákům.

JUDr. František Novosad

* 11. 6. 1952 v Novém Boru

Pocta hejtmana udělena za celoživotní přínos v oblasti zachování tradičního řemesla v regionu.

- zachoval sklárnu a vybudoval pivovar, muzeum a pivní lázně v Harrachově
- oboru sklářství se věnuje 50 let
- je významným zaměstnavatelem a podnikatelem v Libereckém kraji

JUDr. František Novosad celý svůj pracovní život působil ve sklářství. V roce 1967 nastoupil do tehdejšího národního podniku Lustry Kamenický Šenov, dnešní Preciosa Lustry, kde pracoval na různých pozicích od foukače skla až po obchodního náměstka až do roku 1990. Po vyučení foukačem skla vystudoval střední průmyslovou školu sklářskou v Novém Boru. Při práci získal titul doktora práv. V roce 1987 byl z politických důvodů odvolán z funkce obchodního náměstka. Nicméně sametová revoluce již byla za dveřmi a František Novosad začal soukromě podnikat. V roce 1993 koupil Sklárnu v Harrachově, kterou vlastní dodnes.

V dobách krize českého sklářství přistavěl ke sklárně minipivovar, a rozhodl se naplno zpřístupnit celý areál sklárny turistům. Pivo vaří již 15 let a jeho světlý ležák František získal řadu ocenění. V areálu sklárny také zbudoval pivní lázně, které slouží návštěvníkům již 10 let. Za pozornost také stojí založené muzeum skla v areálu sklárny. I muzeum je vedle sklárny a pivovaru hojně navštěvováno turisty. Což ostatně potvrzují i

jejich počet v minulém roce, kdy jich přijelo na návštěvu celého areálu 65 000.

Sklárna Novosad & syn Harrachov letos slaví již 305. výročí nepřetržité výroby skla.

Vlastimil Pospíchal

* 11. 8. 1921 v Chotovicích

Pocta hejtmana udělena za celoživotní přínos v oblasti sklářství.

- dlouholetý pedagog sklářské školy v Novém Boru, působil ale také ve sklářských ateliérech v kanadském Quebecu nebo Tunisu
- autor prvních poválečných učebnic sklářské technologie a celé řady učebních pomůcek
- držitel 7 patentů z oblasti sklářské technologie

V otcově dílně se nejprve vyučil brusičem skla, později se věnoval rytectví a výtvarným návrhům. Po druhé světové válce nastoupil do borské průmyslové školy sklářské jako učitel rytí skla. V této době si soustavně doplňoval své vzdělání. Výuce odborných sklářských předmětů a technickým experimentům zasvětil svůj život. Když pro výuku chyběly učební pomůcky, začal je vyrábět. Jako pedagog působil také v sklářských ateliérech na univerzitách v kanadském Québecu a Tunisu. Prošel jak výtvarným, tak technologickým školením u nás i v cizině, ovládá pět světových jazyků. Je autorem prvních poválečných učebnic sklářské technologie a celé řady učebních pomůcek. Mezi jeho žáky patřily i takové osobnosti českého sklářství jako Jiří Harcuba, Karel Rybáček a Oldřich Lípa.

Vlastimil Pospíchal je držitelem sedmi patentů z oblasti sklářské technologie. Nejvýznamnějším je sklářský pantograf, který se v průmyslové výrobě využívá od 60. let dodnes. Pantografy byly používány již dříve v různých oborech. Tento však, díky své unikátní konstrukci, eliminuje odchylky od předlohy a umožňuje přenášet kresbu v několika měřítkách současně, přičemž od každého měřítka lze pořizovat jednu nebo více kreseb zároveň.

Další patenty se převážně týkají zušlechťování a zdobení skla. Umožňují např. zatařování dekorů do skla, dosažení nejrůznějších struktur a barevných odstínů.

Sergej Solovjev

* 1. 5. 1924 v Turnově

Pocta hejtmana udělena za celoživotní přínos v oblasti boje za svobodu.

- v 50. letech 20. století vězněn, po roce 1989 se zapojil do porevolučního hnutí v Turnově
- byl předsedou pobočky Konfederace politických vězňů (KPV) a je členem politické sekce Ústředí KPV
- pořádal přednášky o totalitní době a inicioval sestavení putovní výstavy totalitní doby pro školy. Spolupřádal zájezdy členů KPV se studenty na místa bývalých lágrů a vězení.

Ocenění převzal starosta Turnova Tomáš Hocke, hejtman Martin Půta Sergeje Solovjeva osobně navštívil.

Roku 1947 se spolu s Vladimírem Čepelkou (oba dva byli skauti) zapojil do zpravodajské činnosti pro USA – na vojně byl přidělen k obrannému zpravodajství a odtud varoval ty, kteří měli být zatčeni, předával plány vojenských objektů, informoval o připravovaných čistkách. V květnu 1948 byl zatčen a vyšetřován v pověstné mučírně na pražské Loretě v „Domečku“. Byl odsouzen k trestu smrti za vojenskou velezradu a konspiraci, rozsudek byl ale zmírněn na doživotí. Na amnestii roku 1960 byl propuštěn. Je autorem knihy Temno, která zachycuje konkrétní osudy statečných a perzekuovaných lidí v padesátých letech v regionu Turnova a Semil.

Je dlouholetým předsedou Konfederace politických vězňů v Semilech.

Ervín Šolc

* 24. 7. 1927 v Liberci

Pocta hejtmana udělena za celoživotní přínos v oblasti česko-německé spolupráce.

- spoluzakladatel a dlouholetý prezident Shromáždění Němců v Čechách, na Moravě a ve Slezsku
- pořadatel česko-německých dnů v Liberci a zakladatel Centra setkávání německé menšiny v Liberci
- vede odborné exkurze k historii nebo architektuře města i regionu. Angažuje se v projektu Živá paměť i Živá knihovna.

Pochází z česko-německé rodiny. Za války sloužil u wehrmachtu, dostal se do Itálie, kde skončil v americkém zajetí, odkud utekl. Domů z války se vrátil až v červnu 1947, právě na své 20. narozeniny, bez státní příslušnosti a znalosti češtiny. Požádal o občanství a musel narukovat na českou vojnu. Později pracoval jako účetní. Do roku 1989 ho pronásledovalo podezření, že je americký špión.

V roce 1991 uspořádal v Liberci první Česko-německé dny zvané Dialog, které se od té doby konají pravidelně. Zasloužil se o pestré partnerství mezi městy Libercem a Augsburgem. Z finančních prostředků nadace Hermanna Niermanna obstaral dotace pro sociální potřeby organizací v libereckém regionu v celkovém objemu přes 40 milionů korun. Dotace pomohly modernizovat domovy důchodců ve Vratislavicích nad Nisou, Českém Dubu nebo Frýdlantu. V roce 1992 založil Zemské shromáždění Němců v Čechách, na Moravě a Slezsku, 17 let stál v jeho čele ve funkci prezidenta nebo zástupce prezidenta. Je nositelem Spolkového kříže za zásluhy o německou menšinu a vztah obou zemí po roce 1989, medaile Adalberta Stiftera a od roku 2017 Medaile města Liberec.

MUDr. Vladimír Zikmund, CSc.

* 27. 5. 1925 v Teplicích

Pocta hejtmana udělena za celoživotní přínos v oblasti vědy, výzkumu a lékařství.

- významný lékař a člen světových organizací WHO a UNICEF
- měl zásadní vliv na obor epidemiologie infekčních nemocí ve spojení s výzkumem a léčbou onemocnění pravých neštovic
- je autorem více než 30 odborných publikací

Odborník, epidemiolog světového formátu, který mezi lety 1964 až 1988 v mnoha zemích Afriky a Asie pomáhal potírat nejen pravé neštovice, ale i třeba průjemová onemocnění či AIDS a hlavně také pomáhal v těchto zemích se zaváděním jednoho z největších objevů medicíny – očkování. Doktor Zikmund publikoval přes 30 odborných článků v československých, českých i zahraničních vědeckých časopisech, během svých návratů do Československa a do Liberce přednášel na konferencích, věnoval se mladým kolegům a po celou dobu v období let 1951 až 1980 byl i přednostou odboru epidemiologie na KHS v Liberci.